# Bryonia (Posed)

čeleď: Cucurbitaceae

Pochází z Evropy, méně pak z jihozápadní Asie a severu Afriky. Patří mezi trvalky a popínavé rostliny s poloopadavými hluboce laločnatými listy. Plodem je kulatá jedovatá červnooranžová nebo černá bobule. Přesto se využívá i v přírodní medicíně.

## Bryonia alba (Posed bílý)

oblasti: Česká republika, Idaho, Itálie, Montana, Polsko, Švýcarsko, Utah, Washington, Z Asie

Roste v Evropě a v západní části Asie. Patří mezi trvalky a jednodomé rostliny. Dorůstá délky 2 - 3 (i 4)m. Drsné listy mají dlanitý tvar s hluboce 3 - 5ti laločnatým okrajem vytvářejícím trojúhelníkové úkrojky s pilovým okrajem. Kvete oddělenými samčími a samičími květy v podobě trubkovitých žlutobílých květů velikosti 1 - 1,5cm na dlouzestopkatých vrcholících (samčí), samičí zase v krátcestopkatých hroznech žlutobílými květy velikosti 0,5cm. Plodem je 0,5 - 1,5cm černá bobule. Ukrývá zploštělé semeno. Dokáže se stát invazivním druhem.

Vyhovují ji vlhčí půdy na okrajích lesů nebo křovinách a teplo.

## Bryonia aspera

oblasti: Afganistán, Írán, Kavkaz, Pákistán, SZ Indie, Turecko

Roste v Pakistánu, Indii, Afganistánu, Íránu, Turecku a na Kavkaze. Dorůstá výšky 2 - 4m. Patří mezi dvoudomé rostliny. Listy jsou mírně srdčité, 5tilaločné, dlouhé i široké 6 - (i 7 - 12)cm, laloky 3úhlé, špičaté, oboustranně ochlupené, zubaté a řapík má délku 3,3 - 4 (i 10)cm. Samčí květenství je 10 - 15tikvěté, dlouhé 6 - 20cm, vlastní květy mají vzpřímené nebo rozkladité stopky délky 0,5 - 1,5cm, kalich je zvonkovitý, dlouhý 5 - 6mm, široký 3,4cm, laloky jsou dlouhé 2 - 3mm, koruna je žlutá, žilky nazelenalé, korunní lístky jsou vejčité, dlouhé 5 - 6mm, široké 4 - 5mm a samičí květy jsou v 4 - 7mikvětém okolíku délky 14cm. Plody jsou kulovité, červené nebo žluté, průměru 0,8 - 1cm a obsahují nažloutlá semena délky (4 -) 5 - 6mm, šířky (3,5 -) 4 - 5mm a tloušťky 1,5mm.

## Bryonia cretica (Posed dvoudomý)

oblasti: Itálie, Kalifornie, Katalánsko, Kréta

Na podkladu se přichytává spirálově stočenými výhonky. Kvete bílými kvítky s 5ti okvětními lístky. Kulaté malé plody mají červenooranžovou barvu. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. acuta
- subsp. dioica
- subsp. marmorata - endemit Itálie

## Bryonia dioica (Posed dvoudomý)

oblasti: Andalusie, Česká republika, Irsko, Itálie, Kalifornie, Manitoba, Polsko, S Afrika, Středozemí, Švýcarsko, Z Asie, Z Evropa

Pochází ze západní Evropy, středozemí, západní Asie a severní Afriky. Patří mezi dvoudomé rostliny nebo trvalky. Dorůstá délky 0,5 - 3 (i 6)m. Drsné listy mají vejčitěsrdčitý až okrouhlý tvar, jsou střídavé, dlanitě tvarované s 5 - 7 laloky, dlouhé i široké 3 - 10cm. Kvete žlutozelenými květy s oddělenými samčími (dlouhé stopky) a samičími květy ve velikosti 1,5 - 2cm s korunou velikosti 3,5 - 6,5mm. Plodem je červená bobule velikosti 0,5 - 1cm. Semena jsou vejčitá a zloštělá. Je jedovatá.

Množí se semeny.

## Bryonia lappifolia

## Bryonia melanocarpa

## Bryonia monoica

oblasti: Afganistán, Írán, Pákistán, Rusko

Roste v Afganistánu, Íránu, Pakistánu a Rusku v podobě jednodomé nebo dvoudomé rostliny. Listy jsou kulaté, dlouhé 3 - 10cm a dlanitě 5 - 7mičetné s mírně vejčitými laloky. Samčím květenstvím je 12 - 30tikvětý hrozen na 10 - 25cm stopce, vlastní květy mají 1 - 1,5cm stopku, kalich trubkovitý, úzce obkuželovitý, široký 7 - 8mm, koruna je hluboce 5tilaločná, ochlupená, laloky vejčitě 3úhlé, špičaté, žlutozelené, samičí květy vyrůstají samostatně nebo ve větveném hroznu délky 1 - 8cm a stopka má délku 2 - 6mm. Plody jsou dlouhé 6 - 7mm a obsahují žlutá až tmavěhnědá semena délky 6mm a šířky 2,5mm.

## Bryonia multiflora

oblasti: Írán

## Bryonia syriaca

## Bryonia verrucosa

oblasti: Makaronésie

Patří mezi endemity Kanárských ostrovů. Patří mezi dvoudomé popínavé byliny. Dorůstá délky až 2m. Listy mají srdčitý tvar s 5ti mírnými laloky. Kvete žlutými květy s 5ti okvětními lístky. Plodem je až 3cm bobule zelené (později žlutooranžové) barvy se světlými proužky. Je jedovatá.

Další informace:
http://botanika.wendys.cz/kytky/K764.php
http://botany.cz/cs/bryonia-dioica/

https://www.rostliny.net/